

NAPLO

Előfizetési ár:
 Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
 Fél " 2 K |
 Pályaszavakhoz 6 fill.
 Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Feladv. szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
 Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

„Az Angyalföld titkai“ A legújabb Ubrik Borbála

A becsület gyilkosai

Egy idő óta a magyar társadalmat és közéletet furcsa betegség fogta el. Furcsának nevezjük, noha épen olyan joggal undorítónak is mondhatnók. Az emberek egymásközi érintkezésében bizonyos hidegség, tartózkodás figyelhető meg, melynek közvetlen okozója a bizalmatlanság, a gyanu, a féltreértés. Mindenkiben gazembert látunk, vesztegetőt, panamistát. Ha valaki valamely szállítást nyer, valamely kedvező üzlethez jut, ha megbizhatszósága vagy képességei tényleg előre látható eredményekkel járt, akkor mindjárt ott szállong körülötte a gyanu árnyéka, a becsület gyilkosa képeben, — mely mindent sötét szürke színbe von be, s mely azonnal meggyanusítja még a legtisztességesebbeket is, hogy az elért eredményt nem tehetségének, nem képességének, nem munkájának köszönheti, hanem valamiképpen kijárta, kivesztegette, kipanamáztta.

Panamista! Ez ma minden közéleti tevékenységet kifejtő polgártársunk hízog jelzője. Senki sem gondolt azzal, milyen megbecstelenítő, milyen lealacsonyító megbélyegzést követnek el ezzel. Nem gondolnak rá, hogy a terjesztendő hír, ha még oly csekély anyagból táplálkozik is, mindig talál hiszékeny lelkekre, a kik azután továbbterjesztve az aljas rágalmat, végtére olyan feneket kerítenek annak, hogy végeredményében még az is hitelt ad a gyanusításnak, aki különben teljesen meg van annak ellenkezőjéről győződve.

S vajjon honnan az erkölcsök, a közéleti leromlás ez elfajulása? Minek tulajdonítsuk ennek az épen nem magyaros szokásnak térhódítását? Miért pusztít ez a gyanusító láz, ez a hátmöggi politika közéletünkben? Mi fertőzte meg annyira társadalmunkat, hogy minden lelki-furdalás nélkül szolgáltat ki tisztelgetni-elő egyénekét a megvetésnek, megbélyegzésnek, a közutálatnak. Nem törődik azzal, hogy soha senki elégtételt ezért neki nem szolgálhat, mert mindig fog akadni s nem is egy, aki daczára a czáfolatoknak, még mindig inkább a rágalomnak, mint a vedekezésnek ad hitelt.

Hiába bizonykodik az illető, hiába igazolja a tényekkel, tanukkal, okiratokkal, intakt, tisztességes eljárását, a gyanutól kikezdett közvéleményt már nem tudja megmásítani s egész élete

végéig viselnie kell majd azt a keresztet, mit a könnyelmű rágalom, a gyanusítás, a megbélyegző szándék reá sütött.

S most éli fénykorát ez a becsület gyilkoló láz. Ma mindenki, a kinek tisztességes nyakkendője, önértékes fellépése s esetleg képzettsége, tehetsége van magasabb czélok s dolgok elérhetésére, azt már megtámadja a gyanu és rágalom, hogy rövidesen kivégezze s átadja a közmevetésnek.

Vajjon rendjén van-e ez a dolog? Kulturállamban, művelt országban szabad ilyennek megtörténnie? Szabad azokat, kik a társadalmi életben, a közéletben szerepet játszanak, csupán azért, mert képességeik erre predesztináltak, mert meg van minden kvalifikációjuk arra nézve, hogy tényleg szerepet játszanak a társadalmi s ezzel egybefüggő közéletben — megrágalmazni, meggyanusítani.

Erés tisztító áramlatra van szükségünk, mely elsőpri ezt a felesleges, a közéletre bñitólóg nehezendő panama szimatolást. El kell tűnni a magyar közéletből a könnyelmű meggyanusításnak, a mindent megrágalmazni igyekvő durva törekvésnek, a becsület gyilkosainak, hogy egy szebb és boldogabb korszak válthassa fel, az áldatlan, minden haladást és fejlődést meggátló beteges állapotot, mely nemcsak a közéletben érezteti pusztító, gyilkoló hatását, hanem egész társadalmi és nemzeti életünket is megméltelyezni.

Ha ezt elérjük, ha csirájában megtudjuk fojtani azokat a bakteriumokat, melyek ezt a veszedelmes lázat előidézik és terjesztik, akkor talán jobb időket remélhetünk és az országra is szebb és jobb napok virradhatnak, a mai sivár, szomorú, sötét jelennél . . .

Magyar hazafiság

A „Tulipán Szövetség Magyar védőegyesület“ vasárnap tartotta közgyűlését, Somssich Tihamér gróf elnökölte alatt. Módosították az alapszabályokat és az egyesület neve ezentul egyszerűen, ridegen Magyar védőegyesület lesz. És a tulipán? Elfagyott, mert szalmaláng volt csupán, ami életet adott neki. Szalmaláng, mely nagyot lobban, egy-két pillanatra világít s aztán elhamvad.

Visszamarad egy csipetnyi szürke hamu. Ennyi az egész.

Hisz csak ez a hasonlat igazsága ne illenek ránk magyarokra. De lépten, nyomon bebizonnyítjuk, hogy minden megkezdett dolognál, úgy egyeseknél, mint az egész társadalomnál a lelkesedés nem más, mint szalmaláng.

Pedig ha valahol, úgy nálunk, a mi szükös, szorult rendezetlen viszonyaink, fulforgatott társadalmi állapotaink között volna legnagyobb szüköség az állhatatosságra, a rendületlen kitarásra. Azért vajudik a legtöbb kérdés évtizedekig. Hol felszínre kerül, hol pedig vissza kerül a raktárba, mert csak pillanatig tudunk lelkesedni érte.

Valóban úgy vagyunk mi, — a nagy nemzeti kérdésekkel ép úgy, mint a szociális és társadalmiakkal, — mint a réten a lepkék után futkosó gyermek, a ki hol az egyiket, hol a másikat űzi. Ha megunja: abba hagyja. Játszó lelkének keres más fogalkozást. Gyűléseznit szeretünk. A lelkes, fényes szónoklatokat jól esik hallanunk. A szónoki hatás alatt, a felolvasó meleg teremben talán sokan rögtön készek a cselekvésre. A lélekben megfogott, gyökereket ver az erős elhatározás. De ha kikerülünk az ünnepi hangulat hatása alól és a hétköznapok szürkeségében a kenyérkereset nyűgözi le erőnket, akkor már elszállott a mámor, meggyengül az erős elhatározás és kesernyész rezignációval átengedjük magunkat az események szabad folyásának.

Ha nincs melleltünk az, aki a lelkesedés tüzeit folytonosan élesze bennünk: akkor elernyedünk és tartós cselekvésre, nagy dolog véghezvitelére képtelenek vagyunk. Ez beteges állapot, melyből ha kitudnánk gyógyulni, akkor Magyarországnak volna a tettek, a társadalmi alkotások mintországja.

Hogy állítomát beigazoljam, erre csak egy-két konkrét esetet kell felhoznom. Ott van a tulipán mozgalom. A jelvény fityegett a kabáton, a keblek dagadtak az önértéktől. Nézz ide világ, itt diszlik a tulipán. Resz-kess Ausztria, mert rögtön elvágjuk azt a gazdasági eret, melyből eddig dusan táplálkoztál. Ne higgyük azonban, hogy talán az osztrák iparosnak, gyárosnak rögtön az inukba szállott a bátorságuk. Nem. Ok jobban ismerik a magyar nép lelki világát, hirtelen felbuzdulását és tisztában voltak azzal, hogy a magyar

hazafiság csak szalmaláng — fellobog . . . elhamvad . . .

Aminthogy igaz is.

Ma azon a kerékvágáson haladunk, amelyen régen. A mozgalom ideje alatt is ép úgy vettük a magyar jelvényes osztrák árut, mint azelőtt.

Vagy itt van a kivándorlás kérdése, mely nemzeti fontosságát tekintve elsőrendű. Tanácskozásokat folytattak bőven, egy-két formai intézkedést is megtettek. Sőt még törvénnyel is szabályozták. És az eredmény? A hajók még ma is tömve vannak fajmagyar kivándorlókkal. E kérdés lekerült a napirendről, nem azért, mert talán már elvesztette aktualitását, hanem azért, mert ma a közvéleményt inkább érdeklí a Haverda, a Steinheilné, a Borowszka ügye, mint bármi más.

Társadalmunk eme lelki abnormis állapotát vizsgálva, lehetetlen csak egyszerűen napirendre térnünk fellette.

Mi okozza eme gyarlóságunkat? Talán a rossz, ferde irányú nevelés, vagy a felületés művelés, vagy állandó betegsége ez társadalmunknak?

Feleljenek meg e kérdésre a szociológusok.

Azt azonban konstatálhatjuk, hogy szalmaláng lelkesedéssel és az ezt követő visszaéléssel igen sok, szép életrevaló eszmének ássuk meg a sírját. Vessük le magunkról a könnyelműségéből fakadó hirtelen felbuzdulást, ha nem érzünk magunkban elég erős akaratot arra, hogy célunkat következetes és tartós munkával meg tudjuk valósítani; akkor inkább ne legyünk semmi eszmének se a kedvezményezője, mert a szalmaláng kilobban s a sikertelenséggel az eszme is veszíti szépségét, varázserejét.

A Napló Mindenüti

A képviselő urak.

Változt a helyzet! Választási szelek fujdogálnak! Ki tudja ma még, mit hozhat a holnap?

Az országgyűlési képviselők drukolnak. Számosan azok közül, akik kerületükkel szemben nem teljesítették kötelességeiket, félnék az új választástól. Hányan számoltak be választóiknak? A legtöbbje feléjük se nézett. Most majd jönnek és kéri a nép szavazatát és bizalmát. Persze meg kell nekik adni! Mert kéri és

néki kell a mandátum. Mit is lennének azok az urak egyébként? Mikor már a bölcsőkortól nem munkára, hanem képviselőségre nevelték... Hisz élni is kell. De beszámolni majd csak az új programbeszéd alkalmával fognak, ha ugyan lesz miről beszámolni...

Tantiósors.

Bizonyítványt hamisított Fiamini László unni néptanító. Rájöttek a hamisításra. Börtönbe kerül. A retentó nyomor kényszerítette rá. A szegény ember, amikor végeznie kellett volna már, majd lerokkadt az anyagi gondoktól. Családjának, özvegy édes anyja és testvéreinek már égetően szüksége volt a támogatásra, tovább nem bírták a nyomort. Állás kínálkozott, jó tanítói állás, messze vidéken, ahol a szegény diploma nélküli ember valamely rokona befolyását érvényesítheti, hogy megválasszák tanítónak. Ilyen körülmények között hamisította a diplomát. Rájöttek a hamisításra, börtönbe kerül a szerencsétlen, aki ahelyett, hogy koplalt volna, ily módon akart állandó keresethez jutni. Csalt, hogy ne kelljen éhezni családjával... Fájdalom, még mindig ilyen nálunk — a tanítók sorsa...

Köllemetlen névcsere.

Egy Nagy Károly nevű uri ember a múlt héten elutazott Budapestre. Utközben kissé többet ivott, mint kellett volna, el is álmosodott, el is aludt. Hogy meddig aludt, azt nem tudta volna megmondani. A mi emberünk aludt mélyen, aludt még akkor is, amikor a vonat megérkezett Nagy-Károlyba. A kalauz elkialtotta magát:

— Nagy-károly! — kiszállni.

A derék ur hallva a nevet, felriadt, kapta a czókmókját és sietett le a kocsirol. A vonat elrobogott.

Almos szemmel nézett körül, mikor egyszerre herobog egy vonat és azt hallja:

— Nagy-károly! beszállni!

Nagy Károly félálomban siet felkapaszkodni a vonatra, beczipelődik egy kocsiába, leül és nyomban elalszik. És mire reggel felébredt — ismét Budapesten volt.

Azóta folyton azon töpreng, ki kiabálta az ő nevet, ki csinálta vele ezt a rossz vicczet...

18 fillér miatt.

Nagyváradon, a héten mulatságos és mégis szomorú eset történt.

Egy nagy iparvállalat irodájába délelőtt beállított a végrehajtó. A végrehajtó, a becsüis, meg a dobos az ő dobójával.

— Árverelni jöttünk kérem alássan.

A vállalat főnöke méltán döbbsent meg a szigorú komissió láttára s egyhamar nem tudta elgondolni, micsoda elfelejtett adóssággal hozta nyakára a licitációt. Kuszenda Frigyes végrehajtó kiterjesztette az írásait, amiből kitént, hogy haj nagy a baj, 18 azaz tizennyolcz kemény fillérrel adós a nagy vállalat a munkásbetegség-ellenes pénztárnak. Tizennyolcz fillér befizetetlen betegségylő járulékkal.

És mit tehetett a pénztár, amikor könyveit átvizsgálva a tartozásra bukkant? Egyik tisztviselő átiratot fogalmazott, az átiratot letisztázták, iktatták, lajstromozták, megszámozták s elküldték a város főkapitányának.

— A 18 fillér hátralékot sürgősen

tessek behajtani — mondta a komor átirat.

Mit tett erre a főkapitány? A mi a Bach-szimptomából maradt bürokratizmus szelleme szerint kötelessége. Tenger irásbeliség árán mozgósította a közigazgatás apparátusát s hajrá licitálni!

... A derék végrehajtó, mikor az írásait kitergezte, csóválta a fejét, aztán mosolygott:

— Ne tessék fáradni. Kifizetem én ezt a hátralékot.

Persze nem került erre a sor. De bizony olyan dolog ez, hogy a végrehajtó is bosszankodik rajta. Mennyi munka, mennyi idő veszett kárba 18 fillér miatt, amit talán egy telefon szóra is be lehetett volna hajtani.

Üzégány szerelem.

A köznapi élet lüktető forgatagában, mintha egy kis romantikus világ elevenedne föl, a nagy szerelmi szenvedélyek kora, hogy meghassa az érzékeny szíveket. Puha leányszívek lágyuljatos el, piczi kis epizodok görbületet sírásra, szentimentális poétalekek higgyetek örökön-örökké a szerelem mindenható hatalmában e bájos eset hallatára: egy ungvári czigány, rézszínű és fekete szemű, szenvedélyes, tüzes sarja a Faraók ivadékának, megszöktette egy ungvári csárdás gazdá, illatos szép virágszálat. A szenzációs szöktetési regény első fejezete pénteken játszódott le. A második fejezet Debreczenben fog kezdődni, amerre a szerelmes pár utját vette, a harmadik fejezetet, mely egyúttal a regény vége lesz, a rendőrség fogja megírni, mely egyelőre, mit tehet egyebet, körözi a szerelmeseket.

A legújabb Ubrik Borbála.

Rémregénybe illő, borzalmas esetről értesít bennünket zánkai levelezőnk. A kapzsiság, a haszonlesés Ubrik Borbála esetét ismételte meg. A rémes eset részletei a következők:

Zákány közvetlen szomszédságában, de már a Zalavármegyéhez tartozó Légrad községben a falu egyik meglehetősen jómódu csaiadjánál volt már nyolcz év óta tartásra elhelyezve egy Persa Rozália nevű 20 éves félkegyelmű árvalány, kit eltartói annak fejében vetek házukba, hogy a leány kis ingatlan jószágának hasznát élvezzék és majdnem a birtok is az ő tulajdonukba megy át. Sanyaru sorsa volt a családnál az első naptól fogva a szegény hűlye teremtesnek, de amit a legutóbbi két év alatt vele műveltek, az meghaladja a rémregények efajta történeteit is.

A szerencsétlen nőt „eltartói” mintegy két évvel ezelőt ugyanis kitelepítették a lakásban levő odújából és az udvar végén álló disznóólba zárták. Itt a leírhatatlan piszkosban felrengt azóta a boldogtalan teremtes, kit éhezettek csak hogy mielőbb megszabadulhassanak tőle a vagyonkájára áskolódok.

Igy ment ez egész tegnapelőttig, amikor a halálra sanyargatott s minden emberi formájától megfosztott leányt szenvedéseitől megváltotta a halál. Jött a halottkém, aki nem hagyhatta szó nélkül a látottakat, amit az agyongyöngyűrt nő testén tapasztalt. S így került a dolog a

jegyző, majd ennek révén a nagykanizsai törvényszék vizsgálóbírója elé, ki tegnap délután utazott ki a törvényszéki orvosokkal Légradra, hogy a borzalmas ügyre világosságot derítsenek. A orvosok fölbontolták a holttestet, melyben borzalmas dolgokat észleltek.

Mindenekelőtt megállapították, hogy az agyonszorongatott leány magas növésű, legalább is közep-termeltű volt, míg e két év alatt mindössze 122 centiméternyire zsugorodott össze. Mellkasa alig arasznyi szélesre ment össze. Gyomra, melyben ételnek nyomát sem találták, rengeteg éheztetésre koplalásra vallott. Körmei alatt pedig — melyek kezein és lábain állati karom nagyságúvá nőttek — a boncoló orvosok a disznóólak jellegzetes piszkát találták.

Az elhunyt leány gondviselői, ugylátszik, tartottak tőle, hogy a holttest árulójuk lesz, mert azon határozottan megállapították azt is, hogy a halál után gondosan megmosták, de a förtelmes helyen évek során át rárakódó szennyet a bőr ránczaiból eltávolítani nem tudták.

A vizsgálóbíró a leány halálragyórtásával gyanúsítottakat nem hallgatta ki, ezt a földadatot egyelőre még a csendőrség végzi, mely jelentését tán majd megteszi a vizsgálóbíró előtt.

TÖRLEY PEZSGŐ

IRODALOM MŰVESZET

GYÜLÖLÖM AZ ÉJSZAKÁT.

Írta: Vértessy Gyula.

Gyülölöm én az éjszakát,
Csak szenvedést, gyötrelmet ad,
Mert az éj választ tőled el;
Mi csak nappal vagyunk közel.

Az éj: tömlőcztartó pribék,
Hozzá én majd csak halni mék,
Vagy hogyha nagy beteg leszek,
Akkor eleget fekhetek.

De addig békén hagyjatok,
Aludni, én nem akarok.
Nyugalmat a nap ad nekem,
Akkor van velem kedvesem.

Az éj ő tőle elszakít
És aki sírat valakit
Hosszu során az éjszakáknak,
Az nem örül az éjszakának.

* Az alföldi színikerület. Kada Elek, a kitűnő író és Kecskemét város polgármestere, január 29-ére gyűlést hívott össze Kecskemétre, melyen gróf Festetics Andor is megjelent és melynek célja, hogy megalakítsa az „Alföldi színikerületet” Kecskemétszékhellyel, Szolnok, Czegléd, Jászberény, Nagykőrös, Kalocsa, Fegyegháza és Csongrád városokkal, mely utóbbi városokban nyári színiköröket szándékoznak emelni és a színpártoló egyleteket megalakítani.

* Búcsú a színpadtól. Komjáthyné Závodszy Teréz, aki 30 éven át odaadó buzgalommal és gazdag sikerekkel szolgálta a magyar színeszt ügyét, csütörtökön e hó 3-án véglegesen búcsút vesz a színpadtól, melynek három évtizeden át egyik legteljesebb tagja volt. Búcsúfelleptül, melyet Kassán, férje társulatánál ünnepelnek meg, egyik legjobb szerepét, Sardou „Fedoráját” választotta, mert abban aratta legzajosabb és legméltóbb sikereit. Závodszy Teréz, a vidék nagyobb színpadán és a budai színikörben élte le sikereiben gazdag művészi pályájának legnagyobb részét és a budai közönségnek becsült és becézett kedvence volt, amire ugy a színpadin, mint a társadalmi életben bőven rászolgált. A kassai színtársulat a közönséggel karöltve most azon fáradozik, hogy a művésznőt utolsó fellépte alkalmából zajos ünneplésben és óvációkban részesítse.

* A „Magyar színház” szombaton mutatja be Kadelburg és Pressber „Sötét pont” háromfelvonásos bohozatát zajos sikerrel; a főszerepekben Réthey, Bera Paula, Z. Molnár, Tarnay, Batori Giza, Forrai Rózi és Csontos nyerték meg a közönség tetszését.

* Szerződötett színészek. Komjáthy János, a kassai színház igazgatója szerződötte Hevesy Gusztika náivát; Balla Kálmán, a pozsonyi színház igazgatója szerződötte Kendy Boriska anyaszínésznőt, Heves Béla, a szatmári színház igazgatója szerződötte Baghy Gyula főrendezőt, Kövessy Albert, a pécsi színház igazgatója szerződötte Pásztor Ferike énekesnőt, Krecsányi Ignác, a budapestvári színházak igazgatója szerződötte Szappanos Dezső színészt, Kovács Böske és Jakab Biri segéd-színésznőket, Mezey Béla, a győri színház igazgatója szerződötte Poprády Árpád sugót, Palágyi Lajos, a miskolci színház igazgatója szerződötte mostantól kezdődőleg Gyenniss Ede naturburch-színészt, szeptembertől Aradi Aranka szubrett-énekesnőt, Kiss Mariska vigjátéki színésznőt, Verő Janka hősnőt, Dózsa Ertler Jenő jellemszínészt és Szabolcsy Ignác ügyelőt, Szalkay Lajos, a székesfehérvári színház igazgatója szerződötte Testory Julia hősnőt és Szász Anna anyaszínésznőt.

Zalogcédulekat

briliánsokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platintát legmagasabb árban veszek. Briliánsokért többet fizetek, mint amennyit ujonnan veték. Schuller Izidor, Sip-utca 8.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T. tüdőbeteg ambulatoriuma

VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám

Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb romok kivételű sirkővek rendkívüli nagy választékban kaphatók. Minden e számba vágo munkát, tometől javítások, vésések és aranyozások utánozandó és lelkiismeretesen készünek.

[Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában]

HIREK

A hétről.

Hajsza egy polgármester ellen.

Palkovics Emil, Kőrmöcbánya város polgármestere ellen valóságos és szokatlan hajsza indult meg egyes denuncziások részéről. Tavaly feljelentették, hogy része van a polgári leányiskolai fegyelemsértésekben. Bars megye közigazgatási bizottsága elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot, melynek határozatát a vallás- és közoktatásügyi miniszter 119115/909. sz. rendeletével megsemmisítette, mert a polgármester mint iskolaszéki elnök nem szegte meg kötelességét.

Azonban Palkovics Emil polgármester ellen tett feljelentések, melyek Kőrmöcbányán egyes alakoknak ugylátszik kedvencz foglalkozását képezik — még most sem szűntek meg. Ily denuncziáció folytán a múlt héten megjelent városunkban Bars megye alispánja, hol néhány napot töltött, hogy egy a polgármester ellen részben kiszinezett, részben valótlanságokat tartalmazó feljelentés folytán a panasz tárgyát megvizsgálja. Reméljük és óhajtjuk, hogy ezen vizsgálat is oly eredménnyel fog végződni a polgármester részére, mint aminővel végződött a polgári leányiskolában elkövetett fegyelmi sértések miatt az ellene elrendelt fegyelmi vizsgálat.

A szélrózsa minden irányra felé indított az a hír, — mely csak a polgármester működésének az elhomályosítását célozza, — hogy a város 1910. évi költségvetése deficitel záródott, hogy a lakosságot közel 180 százalékos pótdadó fenygeti, rosszakaratu tendenciózus valótlanság; mert az 1910. évi költségvetési többlet 490 korona 39 fillért tesz ki, amint az bizottságilag megállapították. Az 1909. évi zárszámadás szerinti készpénzmaradvány pedig 6596 korona és 70 fillért tett ki. Ha pedig a múlt évi haszonbérhátralék címén a 3.532 korona és 07 fillér is befolyt volna, akkor a múlt évi készpénzmaradvány 10.128 korona és 77 fillért tett volna ki.

A szerelmes drótosok. A drótos főiban is sziv dobog és van szerelmi érzékenység. Ezt bizonyítja leginkább két furkós bot és két befőrt koponya. Csarnota László és Csarnota Vazul drótosok békében járták a világot, foltozták a lyukas lábosokat, drótozták a repedt tálaikat és csináltak verébre patkót. Vándorlás, lyukas fazék foldozás közben kilyukadt Csarnota László szive is és azon a lyukon át bevonult a szerelem. László drótos féltékenyen óvta szívének titkát Vazul bátyjától. Féltékenyebb volt erre, mint Otteló Desdemóna ártatlanságára. Történt, hogy László szerelmes levelet írt szíve választottjának. Vazul kilopta ezt a levelet öccse czókmókjából és elolvasta. Szombaton délután, Kassán, a Kovács-utcán haladt a két testvér, mikor Vazul évődni kezdett öccsével, amiből ez meglátta, hogy bátyja elcsente szerelmes levelét.

Nagy dühbe gurult ezért, lehordta bátyját, ez visszakáromkodott. Szó szót, szitok szitkot követett és nagy népcsődület közepette a levegőbe röplött a kutyák ellen magukkal hordott furkósbot és ott kopogott az egymás koponyáján. A színjáték addig tartott, míg mind a ketten beszakadt, vérző fejjel eszméletüket nem veszítették. A mentők a kórházba vitték őket.

Apagyilkos leány.

A szombatról vasárnapra virradó éjjel egy fiatal leány több fejsze-csapással meggyilkolta vadállatias apját, aki rettenetesen kizozta egész családját s többször meggyalázta leányait.

Bogyó József falusi fényképész volt s hirhedt ember Élesden. Nagyszáju, iszákos ember volt, egész nap a korcsmában ült és mindenki-vel kötekedett. A legkegyetlenebb, legembertelenebb volt azonban családjával szemben. Utótte-verte feleségét, kizozta leányait, akik közül a nagyobbik Vilma 18, a kisebbik Gabriella 11 éves. A bestiális apa régóta szemet vetett szép leányaira s bűnös közeledésével üldözte őket. Többször meg is szöktek hazulról, de mind hiába.

Borzasztó volt a szerencsétlen leányok élete. Undorral fordultak el az apától, aki ütötte-verte, kizozta őket. Az idősebbik leány kétségbeesésében már öngyilkosságra gondolt, azonban édes anyja szomorú sorsa visszatartotta ettől a lépéstől. Szombaton ismét részeg volt Bogyó és dühöngeni kezdett. Borotvát vett elő s megfenyegette feleségét. Aztán csillogó szemmel ugrott Vilma elé s undorító tolokodással ölelte. A leány ellökte magától apját s menekülni akart előle. Azonban nem tudott és az apa erőszakkal akarta őt ismét hatalmába keríteni. Ekkor a leány végső elkeseredésében felragadta a közelben álló baltát s azzal több csapást mért az apja fejére, aki összeesett s nyomban meghalt.

A szerencsétlen leány azonnal a csendőrségre rohant s elmondotta a szörnyű esetet. A csendőrség menten letartóztatta és nyomozást indított a rettentő családi tragédia ügyében.

Halál a kereszt alatt.

Monokon a falu végén levő kereszt mellett a járókelők egy emberre akadtak, ki vérbefagyva, fején iszonyu sebbel, holtan feküdt a földön. Megállapították, hogy az illető Sidlóczki János, a Monok község mellett levő Kaptár-tanyán kerülő, ott feküdt véresen a saját baltája is, melylyel meggyilkolták az ismeretlen tettesek. Sidlóczki ugyanis vasárnap délután bement Monokra s ott több ismerősével este 7 óráig mulatott a korcsmában. Azután hazaindult és már 8 órakor holtan találták a kereszt mellett.

Diákok bünszövetkezete.

Nem valami szicíliai maffia, a „Fekete kéz“ titkos társaság, hanem a nagyváradai reáliskola tanulóinak bünszövetkezete, melyet könnyelműen, magukról megfedkezve alakították a kis diákok. A tanári kar megállapította, hogy a titkos társulat a főreáliskola harmadik osztályu növendékel között alakult. A maffiának tizenhárom tagja van. A bandát egy ismert nevű nagyváradai ügyvéd fia szervezte.

A diákok egy éjjel alakították társaságukat a kálvária helyén. Éppen tizenhárom diák állott össze. Kimentek éjnek idején a Kálvári hegyen levő kápolnához és megalakították a Fekete Kéz Titkos Társaságot. Eszküvel fogadtak titoktartást.

Nagy kedvvel folytatták aztán az összejöveteleket s a Fekete Kéz mind vakmerőbb lett. A dologban a legszomorubb, hogy nemcsak vas-kos csinyeket követtek el, hanem rablásra adták magukat. Sok apróbb dolog terheli a megtévedt diákok lelkét, de különösen súlyos következménnyel járhat az a tettük, hogy egy alkalommal 60 koronát raboltak egy helyen.

Gedeon Alajos igazgató a héten már össze hívta a tanári konferenciát a mely majd itélkezni fog a magukról elfeledkezett diákok fölött.

x A Magyar Nemzeti Zeneiskola 3 havi ingyenes (teljesen díjmentes) zenei oktatásban részesít mindenkit hetenkint 3 órában, aki bármilyen hangszerzükségletét a Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udv. hangszergyárban szerzi be. Felvételi utalványt a fenti czég minden vevőjének, a hangszer árára való tekintet nélkül készséggel kiszolgált.

x Művész butorok kiállítása. Egy minden tekintetben nagy művészi érzékről tanuskodó kiállítást rendezett a napokban az Ancsel és Társa butorkereskedő czég. E czég már régtől fogva a legnagyobb sikerrel szerez a nagyközönségnek igazán művészi élvezetet azzal, hogy kastélyok és más uri házak örökbecsű butorait, drága kiviteli csebecbecseit árverésen potom áron megszerezve, kiállítja azokat s lehetővé teszi, hogy a nagyközönség díjtalanul megzemlélhessen e tárgyakat. Az Ancsel és Társa czég butortermei Dob-utca 22. szám alatt van.

Közgazdaság.

A Salgótarjáni zárszámadása. A Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat igazgatósága legközelebb tartott ülésében megállapította az 1909-iki zárszámadásokat. A mérleg az üzleti kiadásoknak levonása után 5,139 993 korona 21 fillér összhozadékkal, hozzáadva az 1908. 463.319 korona 99 fillért tevő áthozatalt, összesen tehát 5,603.303 korona 20 fillérrel zárul. Az igazgatóság a közgyűlést február 24-ére hívja egybe, melynek indítványozni fogja, hogy a kimutatott összhozadékból, az adók, az összelettár elhasználása folytán beálló értékcsökkenés leírása, a tartalékalap növelése és a jutalék levonása után fenmaradó összegből, az 1909. év

hozadékkára osztalékigénnyel bíró részvénynek egyenként 32 korona, összesen tehát 2,880.000 korona osztalék adassék, a fenmaradó 576.971 korona 36 fillér pedig irassék elő az 1910. év számlájára.

Nyilttér.

Sternberg
Armin és Testvére
cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEJYZÉKEK minden czikkokról külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem“-mel melyet a hangszer-csoport összes versenyzőj közlül kizárólag csakis czégünk nyert el.

Digestol Glück

a legfokéletebb emésztőpor.

Elsegíti az emésztést, fokozza a bélműködést és étvágyarítólóg hat. Javulva a gyomor és bél legkülönbözőbb bántalmainál, nehéz emésztés esetében, bélrnyheségnek, erjedési savak képződésénél, étvagytalanságnál stb.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Negy doboz ára 2 K., próbadoboz 1 K.

Főraktár:

GLÜCK REZSŐ gyógyszer-tára
Budapest, VIII., Rákóczi-tér 2.

! Urak !

200 drb tölökabát, zalogházból kiválta, olcsón kapható. Kélcson adók, frack és szalon-öltönyöket alkalmakra Mérték utáni megrendelés 40-50 Kor. közt esimes kivételben.

Férfi szabó üzlet.
Dohány- és Akácza-u. sarok.

ÓRAS ÉS ÉKSZERÜZLET

Löw Sándor Budapest,
Ó Cs. és Kir. Fensége József főherczeg udvari szállítója.
VIII., József-körut 81. szám.

Legjobb munka és kitünő anyag irásbelli jótállás mellett. — Saját ékszer- és óraműhely. — Méltányos árak. A magy kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirda szerződött óraszallítója. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Az Angyalföld titkai.

(Regény.)

— Halljátok? Látjátok? Ott künn zug és bömböl a tenger, az emberáradat! Ott hullámszik az örök, szent és naponkint megújuló Élet, ezer meg ezer egymásra torló hullámaival... Törtet, menydörög, alkot és rombol... de nem a mi számunkra!... Bennünket kidobott méhéből, a bűnök partijára, hogy szégyen égesse homlokunkat, tövis sebezze lábainkat és gyalázat kövesse minden kétségbeesett lépésünket, mert mi... a megundorodott társadalom, az emberiség salakja vagyunk...

Pali bácsi, aki nagyon szerette hallgatni a Poéta épületes prédikációit, odalépett az asztalhoz és odatette elébe a második deczi pálinkát. És a boldogtalan azt is hirtelen felhörpítette, sőt egy harmadikat is kért, hogy háborgó lelkiismeretét elkábíthassa, azután szenvedélyesen folytatta megkezdett beszédét:

— De nem igaz, én mondom nektek, emberek, hogy nem igaz!... Sem a tenger, sem az élet nem dobja ki igazán minden salakját! Csak a gyengéket, a tehetetleneket, a gyávákat nem tűri meg mélyében! A gazemberek, akik tettüket a fényes látszat mögé rejtik, akik bűnösségük tudatában bátran, vakmerően, felemelt fejjel járnak-kelnek a tisztabezsűtetések sorában, akik piszkosságuk undorító helyét, a mellüket érdemjelekkel díszítetik, hogy elhallgathassák kiáltó lelkiismeretüket, — akik lopnak, csalnak úgy, hogy a törvényt megkerülhetik, — azok ott uszkálnak, a bezsűtetések között elvegyülve, a zajló hullámokban és az élet tengere nem érzi meg erjedését, rohadásukat és megtűri magában, mert el tudják kerülni a zátonyt... A nagy gazemberek ott tolongnak a fényes palotákban, selyem székekben, — a sima aszfalton, és nincs aki meggyanusítsa, megvádolja, elítélje őket, míg bennünket, apró tolvajokat, akik többet ártottunk magunknak, mint embertársainknak, kiközösítettek, elcsuktak, megbüntettek és mikor a dohos börtön, lélekölő, idegromló bűzhődött levegőjéből az Isten szép szabad ege alá kikerültünk... a tenger... az élet nem tűrt meg magában, hanem kidobott a közönségből, mint piszkos salakot!... Hej, sokat tudnék én erről beszélni... mert én is usztam valaha a tenger felszínén... de nem beszélek és néma maradok, mint a hal!...

Siri csend követte a Poéta elkeseredett beszédét és a társadalom, az élet kitaszított, nyomorult páriái bambán, érzéketlenül bámultak egymásra, míg némelyeknek arczáról sűrű könnyek peregtek alá...

A „Vörös ökr”, akinek már nagyon a fejébe szállott a szesz és nem bír uralkodni féktelen természetén, most hirtelen felocsudott mámorából és vadul ordítva elkiáltotta magát:

— De én nem vagyok néma, én

nem hallgatok; jussom van beszélni, mert ellopta a lapátomat!

A megrálgalmazott nem hagyta annyiban a dolgot, szikrázó szemekkel felugrott helyéről, nagyot csapott az asztalra és dühösen ordította:

— Tolvaj, aki mondja! Nyomorult, kell is nekem a te hitvány lapátod.

Poéta Bandi a tolvaj szóra megrázkódott, mintha villámcsapás érintette volna. Sápadt arca vérbe borult, kék szemei rajongva néztek szerteszét, fejének egy dus, szőke hajfürtje lehullott széles, magas homlokára.

— Tolvaj! Igen tolvaj! Ki fél, ki irtózik e névtől? Gyávák! Kishitűek! Hisz mindnyájan tolvajok vagyunk, kisebb-nagyobb mértékben! Az egyik órát, pénzt, szerszámot, kabátot, kenyeret, — a másik becsületet, lelket és életet rabol! És azok az igazi, a valódi tolvajok, akik rossz lelkiismerettel, félelem nélkül kilopják a keblekből a szívet, a koponyákból az agyat... mert ezek számára nincs se bíró, se büntetés... Ezeket nem dobja ki a tenger... A felszínen uszkálnak mint mérgező virágok, — mint fojtó párák a döglétes levegőben. Asszony ennek a virágnak a neve és a férfiak olyan ostobák... kaczagni való ostobák... hogy mohón szívják be az illatát, pedig tudják, hogy méhében halált és pusztulást tartogat... Én ismertem egy ilyen fehér virágot... nagy égő, fekete szemekkel... Verseket írtam hozzá és neki... mint sziklafalból a tiszta forrás, úgy törtek elő lelkemből... De a fekete szemekben a pokol tüze égett és szegény szívem hamuvá porladozott hevétől... És az a pokoli szemű angyalarc mosolygott... mosolygott mint az öntudatlan szűziség... Keze, mint az alabástrom... ujjai mint a rózsalevelek... átlátszó, gyengék, mint a hold szelíd fénye és mégis elég erősek, egy bolond férfiszívet megtörni... Margit! Margit! Add vissza szétépett, összetört szívemet... Kiaszott agyamat... jótékony, vigasztaló könnyeimet!... Add vissza az embert az életnek, akit mosolygással élő halottá tettél...

És vad kétségbeeséssel keservesen zokogva, az asztalra dobta magát, mialatt megrémült pajtásai szent áhitattal hallgatták kitérésait.

Félelmetes csend uralkodott a borgőzös kocsmában.

A „Nagyságos” szétmorzsolta durva öklével a szemébe tolt könnyeket és tompán morogta:

— Hej! az asszonyok... az asszonyok! Én is sokat tudnék rólok mesélni! De hagyjuk a holtakat pihenni!...

A „Fekete jász” durván hunyorgatott:

— Amint vesszük! Persze, ha gyáván meghunyászkodunk, fölénk kerekednek... De hát mire való az ököl? Meg kell csapni, ha nem engedelmeskedik, mindjárt olyan alázatos lesz, mint a kutya! Én kipróbáltam... az én Bőském viseli is a nyomát!

— Pfüj! Nem szégyelled magad, ilyesmit beszélni? Asszonyt ütni, hitvány gyávaság! Nem ló az, se nem kutya... — szólalt meg feddőleg a „Professzor.”

— Igazad van! — helyeselte a Póstás. — Az én asszonyom jó asszony! Azt nem kell ütni... nem szabad bánani, mert olyan jó, de olyan jó, mint a milyen komisz, silány, éhbetlen én vagyok! Az én asszonyom jó, nagyon jó asszony! — És nagyobb bizonyíték okáért felhörpítette az előtte álló pálinkát...

(Folytatása következik.)

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Legjobb benzinmotoros cséplő-készletek csakis

Kállai Lajos motorgyárában
Budapest, VI., Gyár-utca 28.
Kaphatók. — Tessék díszőrlapot kérni

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, legolcsóbbtól a legjobb minőségig. Ugyiszintén amerikai íróasztalok, mahagoni háló-, ebédlő- és úri szobák, angol börgarnitúrák, szalongarnitúrák, szőnyegek, csillárok, petróleumlámpák, olajfestmények és irodai berendezések legolcsóbban beszerezhetők

Ancsel és társánál,
Dob-utca 22.

Hirdetések felvételnek a kiadóban.

OSTENDE-KAVÉHÁZ
RÁÓCZI-UT 0.
Előkelő családok talál ozohelye.
Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia szakácsom által készíttetek.
Esténként
Györi Vörös Miska
a közkedvelt cigányprimás teljes zenekarával hangversenyez
Szíves partifosztást kér
Gross Ödön
Te'efon: 3-68, 83-40 az Ostende és a nyelgy-házal Pannónia kávéhá-z-k tulajdonosa.

Téli fürdőszoba

A Budai Szt.-Lukácsfürdő Fagysszállodájában és Thermal-s állodájában.
lakás teljes ellátással naponként 10 koronától feljebb. Minden szobától fűtött folyosók vezetnek az iszapfürdőhöz. Természetes forró-, meleg- kénes forr sok, iszapborogatások. Prospektust küld a Szt.-Lukácsfürdő R.-T. Budapest, Budán.
Kristály forrásásványviz étvágyat javító gyomorrontást megakadályoz.

Kézimunkák,
előrajzolt, kezdett és kész kivitelben u. m. hozzávaló kelmék és anyagok legjobban és olcsó árban kaphatók.
Gertler Adolf,
kézimunka iparos és műrajzolónál
VIII. ker., József körút 75 szám.
Elsőrendő Strucz-pamut (Asztragan) minden színben
1 Motring 10 dkgr. 1 kor.
Vidékre árjegyzéket ingyen küldök.

? Hol találkozzunk?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:
Gläser 'METEOR' kávéháza
BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legméltányosabb árban számíthatnak.

Ön bérel
egy ócska zongorát vagy pianót és **kidob**
havonta 12.- vagy 16.- korona kölcsöndíjat, végre pénzt kiadta, zongorája nincsen.
Ha fizet
havonta 30.- koronát, kap egy kiváló gyártmányú, legmodernebb, ércpáncélt ókes, kereszthúros, új zongorát vagy pianót, nem ír alá váltót, nem állít kezest, nem lekötelezette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. Ezen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak
'MUSICA' részvénytársaság
(Székhely: STERNBERG DEZSŐ)
zongora- és kölcsönöző telephely. Ezen telephelyen legelőkelőbb gramofon- és művészlemezok felállítására.
Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt
(Király-n sarok, az Ország. Zeneakadémia közelében)
Telefon 4-81. Telefon 4-81.
Zongorák becsesrelése, javítása, hangolása legkülönb-szerűbb. — Pontú rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek

Nem érdemes rongyosan járni!
FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.
Ha 12 forintért rendelhetek divatos öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot finom gyapjuszövetből mérték után.